

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПП

Оксана ЄРЕМЕНКО
31 08 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри СГН

доц. Оксана МАКСИМЕЦЬ
20 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни: Педагогіка та психологія вищої школи (вибіркова)
(найменування дисципліни)

для спеціальності: 201 «Агрономія» за ОПП Агрономія
(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання: денна
(денна, заочна)

Кількість кредитів: 3 кредити

Курс: М2

Семестр: 3

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС: – 46 годин,

Форма контролю – диференційований залік
(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин – 90 годин

«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» факультету агротехнологій та екології спеціальності 201 «Агрономія» за ОПП Агрономія. – Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» (Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.) та Програми навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр». - Мелітополь, ТДАТУ, 2019. -16 с.

(документ ким і коли виданий)

Розробники: Тараненко Г.Г., к.пед.н., доцент

Рецензент: Єременко Л.В., к.психол.н.

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарних наук»

Протокол № _____ від _____ 20__ року

Завідувач кафедри СГН

доц. Оксана Оксана МАКСИМЕЦЬ

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології спеціальності 201 «Агрономія» для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за ОПП Агрономія.

Протокол № 1 від 31.08 2020 року

Голова Олена Олена ГРИГОРЕНКО

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення.

Курс «Педагогіка а психологія вищої школи» є важливою складовою гуманітарного циклу підготовки майбутнього фахівця, що уможливиює вивчення нових вимог до вищої освіти з точки зору економічних, соціальних, демографічних, екологічних факторів.

Кількість кредитів - 3

Час і місце проведення : 3 семестр, відповідно до розкладу

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course>

*Примітка – для входу на портал здобувачу надається логін та пароль.

2. Мета викладання дисципліни.

Метою дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» є вивчення нових вимог до вищої освіти з точки зору економічних, соціальних, демографічних, екологічних факторів; ознайомлення з процесами, які відбуваються у європейському освітньому просторі та з новітніми методами і формами навчання; озброєння здобувачів вищої освіти теоретичними положеннями побудови навчального процесу у ЗВО, формування основних компетенцій, необхідних для викладацької діяльності та становлення здобувача вищої освіти як викладача.

3. Завдання вивчення дисципліни.

Завданнями дисципліни є:

- формування усвідомлення нової ролі вищої освіти в умовах глобалізації;
- ознайомлення з основними проблемами адаптації вищої освіти України до вимог Болонського процесу;
- засвоєння основних принципів організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України;
- оволодіння практичними навичками та методами проведення занять у вищій школі;
- усвідомлення внутрішніх механізмів навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- набуття навичок з планування та реалізації на практиці різних форм, методів, засобів навчання, враховуючи специфіку спеціальності;
- забезпечення власного педагогічного становлення здобувачів вищої освіти як викладачів;
- засвоєння теоретико-методологічних і методичних основ викладання на сучасному етапі розвитку вищої освіти;
- оволодіння організаційними формами, технологіями і методами навчання у вищій школі;
- поглиблення знання з культури педагогічного спілкування у ЗВО.

Здобувач вищої освіти повинен знати:

- Закон України «Про вищу освіту» (нова редакція);
- систему стандартів вищої освіти;
- основні принципи освіти;
- систему освіти, освітньо-кваліфікаційні рівні та структуру вищих навчальних закладів України;
- права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу;
- зміст навчання та його компоненти;
- вимоги до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та дисципліни;
- роль навчального плану та навчальної програми у відображенні змісту навчання;
- методи навчання, їх класифікацію, функції та специфіку добору;
- зміст та особливості нових технологій навчання у вищій школі;
- науковий зміст лекції, її функції та дидактичні принципи її побудови;
- види семінарських, практичних та лабораторних занять, дидактичні вимоги до їх

проведення;

- особливості організації та проведення тренінгових занять;
- методику організації та проведення самостійної роботи, консультацій та індивідуальних занять;
- особливості науково-дослідної та практичної підготовки викладачів і здобувачів вищої освіти у ЗВО;

- види і форми контролю у вищому навчальному закладі;

- роль виховної роботи у виші, її види та форми.

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

- організовувати та аналізувати свою науково-педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану та програми дисципліни;

- логічно структурувати зміст навчального матеріалу;

- складати навчальну і робочу навчальну програми;

- організовувати та проводити заняття різних видів та форм;

- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;

- застосовувати прийоми створення проблемних ситуацій;

- організовувати та проводити семінарські, практичні та лабораторні заняття;

- застосовувати різні методи навчання у процесі викладання навчальних дисциплін;

- вдало обрати методи та засоби навчання й контролю;

- організувати та керувати пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, формувати у них критичне мислення та уміння здійснювати діяльність з усіма її складовими;

- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу, використовувати її у педагогічній практиці;

- організовувати самостійну роботу здобувачів вищої освіти;

- здійснювати контроль і оцінку результатів навчально-пізнавальної діяльності;

- проводити корекцію процесу навчання;

- діагностувати результати навчання у ЗВО;

- планувати та організовувати виховну роботу у виші.

4. Результати навчання – компетенції (з урахуванням soft skills):

Інтегральні:

Здатність розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності наукового та технічного характеру у процесі навчання, науково-дослідної, освітньої діяльності та у виробничих умовах підприємств галузі, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук.

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення;

ЗК 3. Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно, бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, готовність нести відповідальність за прийняті рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК 14. Здатність планувати та управляти часом.

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК 2. Готовність керувати колективом у сфері особистої професійної діяльності з умінням толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.

ФК 9. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням

загальноприйнятих методів і стандартів аналізу ґрунтових та рослинних зразків.

ФК 10. Уміння розробити практичні рекомендації з використання результатів наукових досліджень.

ФК 11. Уміння представити результати звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень.

Програмні результати:

РН 4. Використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації під час наукових досліджень та/або інноваційної діяльності.

РН 5. Планувати і виконувати дослідницькі та/або інноваційні завдання, формулювати висновки за одержаними результатами.

РН 8. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності, реалізації комплексних наукових і виробничих проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

РН 10. Вміти надавати професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу.

РН 11. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень.

5. Пререквізити.

Дисципліни, що містять компетенції, необхідні для засвоєння даної дисципліни: “Філософія”, “Історія і культура України”, “Психологія”, “Правознавство”, “Безпека життєдіяльності і основи охорони праці”, “Українська мова за фаховим спрямуванням”, “Вступ до фаху”.

6. Постреквізити.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні компетенції, що здобуваються завдяки вивченню дисципліни: дисципліни професійного блоку.

7. Інформація про викладача.

Викладач	Тараненко Галина Григорівна
Вчений ступінь, вчене звання	кандидат педагогічних наук, доцент
Профайл викладача	http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/
Контактний тел.	+38-(0619)-42-35-58
E-mail:	galyna.taranenko@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу.

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Нормативне забезпечення навчального процесу							
1-2	Лекція 1	Система вищої освіти в Україні	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Тенденції та перспективи розвитку системи вищої освіти в Україні	-	-	4	-	6
	Самостійна робота 1	Узгодження і поєднання національних компонентів вищої освіти різних країн із вимогами Болонського процесу	-	-	-	6	6
3-4	Лекція 2	Процес навчання у вищій школі	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Організація навчального процесу в системі підготовки фахівців	-	-	4	-	7
	Самостійна робота 2	Система міжнародних освітніх стандартів	-	-	-	6	7
5-6	Лекція 3	Форми організації навчання у вищій школі	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Основні форми організації навчання у ЗВО	-	-	4	-	7
	Самостійна робота 3	Нові підходи до організації навчання у ЗВО України	-	-	-	6	7
7-8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	3	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 45год.			12	-	12	21	50
Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічні засади викладання у вищій школі							
9-10	Лекція 4	Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Контроль навчально-пізнавальної діяльності студентів.	-	-	4	-	8
	Самостійна робота 4	Активізація самостійної роботи здобувачів вищої освіти	-	-	-	7	7
11-12	Лекція 5	Контроль і оцінювання знань студентів	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Організація контрольних заходів	-	-	4	-	8

		перевірки рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу					
	Самостійна робота 5	Теоретико-методологічні засади проведення рейтингу у ЗВО	-	-	-	7	7
13	Лекція 6	Психологічні особливості педагогічного спілкування викладача зі студентами в умовах ЗВО	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Психологічні особливості педагогічного спілкування викладача і студентів у ЗВО	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 6	Психологічні типи викладачів та студентів	-	-	-	7	6
14-15	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	4	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			10	-	10	25	50
Залік							-
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.							100

9. Методи та форми навчання.

Основними формами проведення занять є лекція та практичне заняття.

У процесі викладання дисципліни активно використовуються **інноваційні методи навчання** (брейнстормінг, робота в парах, групові дискусії, сесія «питання-відповідь», метод проектів, групові обговорення, ділові та рольові ігри, баскет-метод (метод навчання на основі імітації ситуації), тренінг-навчання, практичний експеримент тощо) та **традиційні методи навчання** (словесні, наочні, практичні; методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; порівняння, узагальнення, конкретизації і виділення головного; навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу і новизни у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти, стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні тощо).

10. Політика курсу.

Політика курсу спрямована на розвиток умінь розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми, вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі.

На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді.

На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід.

При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.

Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом 2 тижнів (за умови неможливості виконання в означений термін із поважної причини, строки відпрацювання оговорюються індивідуально).

При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

Питання щодо курсу можна поставити викладачеві у мережі Facebook або E-mail.

11. Форма контролю знань.

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 20 балів, ЗМ 2 – 20 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 20 балів, СРС 2 – 20 балів).

Підсумковий модульний контроль складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Підсумковий контроль – диференційований залік, що є результатом суми балів за усіма видами робіт (ЗМ 1 + ЗМ 2 + ПМК 1 + ПМК 2 + СРС 1 + СРС 2).

12. Шкала оцінювання.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни, що складає 60 балів.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси.

- 1) Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України / А.М.Алексюк. – К.:Либідь, 1998. – 560 с.
- 2) Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: [навч. посіб.] / В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
- 3) Педагогіка вищої школи: [Навч. посіб.] / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.

- 4) Тараненко Г.Г. Методика викладання у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / Г.Г. Тараненко. – Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2017. – 202с.
- 5) Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: [Навч. посіб.] / М.М. Фіцула. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.
- 6) Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

14. Інформаційний пакет дисципліни.

Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course> і включає календарно-тематичний план дисципліни (структуру); завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; методичні рекомендації до практичних занять, питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.